

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20161110-227)

betreffende het

Investeringsplan voor aardgas, voorgesteld door de Brusselse
distributienetbeheerder SIBELGA, voor de periode 2017 -
2021

Gegeven op basis van artikel 10 van de ordonnantie van
1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de
ordonnantie van 20 juli 2011.

28 oktober 2016

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	4
2	Voorafgaande uiteenzetting en voorgeschiedenis	5
3	Structuur van het investeringsplan.....	5
4	Investerings gerealiseerd in 2015	6
5	Analyse van het bestaande distributienet.....	7
5.1	Bevoorrading.....	8
5.2	Infrastructuur van het net.....	9
5.3	Evolutie van het verbruik.....	10
5.4	Belasting van de ontvangststations.....	11
5.5	Midden- en lagedruknetten.....	12
5.6	Gasmeters	14
6	Analyse van de kwaliteit van het net.....	14
6.1	Continuïteit van de bevoorrading.....	14
6.2	Kwaliteit van de druk.....	16
7	Analyse van de externe factoren.....	17
7.1	Incidenten	17
7.2	Voorziene verhoging van de belasting	17
7.3	Splitsing van de netten van SIBELGA en EANDIS.....	19
7.4	Nieuw injectiepunt	19
7.5	Conversieproject: overgang van L-gas naar H-gas	21
7.5.1	Context:	21
7.5.2	Voorstel van SYNERGRID	21
7.5.3	Planning van SIBELGA voor haar net in het kader van de conversie.....	23
7.5.4	Aandachtspunten van SIBELGA in verband met het conversieproject:	24
8	Investerings 2017 – 2021	26
8.1	Ontvangst- en ontspanningsstations.....	26
8.2	Middendruknet	27
8.3	Lagedruknet.....	27
8.4	Net- en klantencabines.....	27
8.5	LD-aansluitingen.....	27
8.6	Meters.....	28
9	Budget en tariefcoherentie	28
10	Conclusies.....	31

Lijst van de illustraties

Figuur 1: Gasbevoorradingsschema van het BHG.....	8
Figuur 2: Evolutie van de verdeling tussen de MD- en LD-netten (km).....	12
Figuur 3: Evolutie van de samenstelling van de MD-leidingen (km)	12
Figuur 4: Evolutie van de samenstelling van de MD-leidingen (km)	13
Figuur 5: Evolutie van het percentage gerepareerde lekken op de LD-netten	13
Figuur 6: Evolutie van het aantal ontvangen en gerechtvaardigde klachten met betrekking tot de kwaliteit van de bevoorradingdruk op de MD- en LD-netten.....	16
Figuur 7: Voorziene verhoging van de belastingen ten opzichte van de ter beschikking gestelde debieten.....	18
Figuur 8: Stopzetting van de export van L-gas van Nederland naar de buurlanden.....	21
Figuur 9: Fasering van de conversie van de distributienetten van L-gas naar H-gas	22
Figuur 10: Fasering van de conversie van de netten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	23
Figuur 11 - Evolutie en vergelijking van het budget	30

Lijst van de tabellen

Tabel 1: Evolutie van de infrastructuur van het gasnet van SIBELGA.....	9
Tabel 2: Evolutie van het aantal gebruikers en het gasverbruik.....	10
Tabel 3: Belasting van de ontvangststations tijdens het jaar 2014-2015	11
Tabel 4: Evolutie van de onbeschikbaarheidsindicatoren op de MD- en LD-netten.....	15
Tabel 5: Budget van het investeringsplan.....	29

I Juridische grondslag

Artikel 10 van de ordonnantie van 1 april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna genoemd "de gasordonnantie", gewijzigd door de artikelen van de ordonnantie van 20 juli 2011 en 8 mei 2015, luidt als volgt:

"§ 1. De netbeheerder stelt, in samenwerking met BRUGEL, een investeringsplan op bestemd om de regelmaat, de betrouwbaarheid en de veiligheid van de bevoorrading te verzekeren, rekening houdend met het leefmilieu, de energie-efficiëntie en het rationeel beheer van de wegen.

Het investeringsplan heeft betrekking op een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de vijf volgende jaren. BRUGEL kan de procedure voor de indiening en het model voor de voorgestelde investeringsplannen nader bepalen.

Het investeringsplan bevat tenminste de volgende gegevens:

- 1° een gedetailleerde beschrijving van de bestaande infrastructuur, van haar verouderde staat, en van haar gebruiksgraad evenals van de belangrijkste infrastructuren die moeten worden aangelegd of die gemoderniseerd moeten worden gedurende de door het zogenaamde plan gedekte jaren;*
- 2° een schatting van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de evolutie van de exploitatie van het net, van de maatregelen van energie-efficiëntie die door de autoriteiten worden bevorderd en door de netbeheerder worden overwogen, van de bevordering van de productie van biogas en de injectie ervan op het net, van de levering, van het verbruik en van de handel met de twee andere Gewesten en van hun kenmerken;*
- 3° een beschrijving van de ingezette middelen en van de te verwezenlijken investeringen om in de geschatte behoeften te voorzien, met inbegrip van, desgevallend, de versterking of de aanleg van interconnecties om de correcte aansluiting op de netten te waarborgen waarop het net is aangesloten, evenals een lijst van de belangrijke investeringen waartoe reeds besloten werd, een beschrijving van de nieuwe belangrijke investeringen die tijdens de eerstkomende drie jaar verwezenlijkt moeten worden en een kalender voor deze investeringsprojecten;*
- 4° het vastleggen van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder met betrekking tot de duur van de onbeschikbaarheden zoals gedefinieerd in het model van het verslag over de kwaliteit van de prestaties;*
- 5° het beleid dat op milieugebied en inzake energie-efficiëntie wordt gevoerd;*
- 6° de beschrijving van het beleid inzake onderhoud;*
- 7° de lijst van de acties die tijdens het afgelopen jaar dringend zijn uitgevoerd;*
- 8° de beschrijving van een noodplan dat geïmplementeerd moet worden om het hoofd te bieden aan een moeilijke situatie (N-I);*
- 9° de staat van de studies, projecten en implementaties van slimme netten en, in voorkomend geval, van slimme meetsystemen;*
- 10° een gedetailleerde beschrijving van de financiële aspecten van de beoogde investeringen*

§ 2. Het investeringsplan wordt voor de eerste maal opgesteld voor de periode 2005-2009.

§ 3. De voorstellen van investeringsplan worden op 15 september van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft aan BRUGEL bezorgd. Na advies van BRUGEL, dat ook rekening houdt met de relaties tussen de gas- en de elektriciteitsmarkt en tussen de markten van arm en rijk aardgas, worden deze voorstellen ter goedkeuring voorgelegd aan de Regering.

Bij gebrek aan een beslissing van de Regering uiterlijk drie en een halve maand na de indiening van de voorstellen van investeringsplan, worden de voorstellen van investeringsplannen geacht goedgekeurd te zijn, en is de netbeheerder gebonden door de investeringen. BRUGEL houdt toezicht op en evalueert de uitvoering van het vijfjarige investeringsplan.

BRUGEL kan, in het belang van de gebruikers en rekening houdend met de milieucriteria, de netbeheerder het uitdrukkelijke bevel geven om bepaalde vanuit technisch en financieel oogpunt alternatieve of aanvullende investeringen te bestuderen. Deze studies worden uitgevoerd binnen een termijn die rekening houdt met de termijnen voor goedkeuring van de in het bovenstaande lid vermelde investeringsplannen. “

2 Voorafgaande uiteenzetting en voorgeschiedenis

In haar advies 215 (ADVIES20151117-215) van 17 november 2015, stelde BRUGEL de Regering voor om het investeringsplan gas van SIBELGA voor de periode 2016-2020 goed te keuren. Omdat de Brusselse Regering van mening was dat ze onvoldoende tijd had gehad om het investeringsplan van SIBELGA goed te keuren na het advies van BRUGEL, heeft ze beslist om de goedkeuring te weigeren. Het investeringsplan gas kon dus pas worden goedgekeurd met een besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 3 maart 2016.

Om te vermijden dat een dergelijke situatie zich opnieuw voordoet en om BRUGEL toe te laten haar opdracht optimaal te vervullen, dringt BRUGEL bij de Regering aan op de noodzaak om, bij de volgende wijziging van de gasordonnantie, de datum voor het meedelen van de ontwerpen van investeringsplannen naar 31 maart te verschuiven in plaats van de huidige datum van 15 september van elk jaar. Deze nieuwe datum stemt overeen met de datum die aan de andere DNB's van het land wordt opgelegd.

Bovendien werd het investeringsplan gas 2017-2021 (voorlopige versie) wel degelijk op 14 september 2016 aan BRUGEL overgemaakt. De definitieve versie die door de raad van bestuur van SIBELGA werd goedgekeurd, werd overgemaakt op 22/09/2016.

Voorafgaand aan de analyse van dit plan en op verzoek van BRUGEL werd er op 27 september een vergadering georganiseerd met SIBELGA waarop de verschillende elementen van de voorgestelde planning werden besproken en de noodzakelijke toelichtingen werden gegeven bij door BRUGEL gestelde vragen. De toelichtingen van SIBELGA werden in dit advies opgenomen.

3 Structuur van het investeringsplan

Het investeringsplan gas van SIBELGA voor de periode 2017 - 2021 is opgedeeld in acht hoofdstukken:

- hoofdstuk 1 verschaft een summier uitleg over de activiteiten van SIBELGA, met inbegrip van haar openbare dienstverplichtingen sinds de vrijmaking van de energiemarkt;
- hoofdstuk 2 definieert de terminologie die gebruikt wordt in het investeringsplan;

- hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de in 2014 door SIBELGA gerealiseerde projecten, in vergelijking met de voorziene investeringen voor dat jaar in het investeringsplan gas voor de periode 2015 - 2019;
- hoofdstuk 4 analyseert de staat van het bestaande net;
- hoofdstuk 5 bespreekt de rol van externe factoren met betrekking tot de staat van het net;
- hoofdstuk 6 behandelt de strategie die SIBELGA hanteert voor de verdere uitbouw van haar net;
- de hoofdstukken 7 en 8 behandelen de investeringen die voorzien zijn op middellange en korte termijn.

Het investeringsplan omvat bovendien vier bijlagen: de eerste heeft betrekking op het schematisch plan van de aardgasbevoorrading van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De tweede heeft betrekking op het project voor een nieuw ontvangststation op het Brusselse gasnet. Bijlage 3 bevat een beschrijving van de investeringen met betrekking tot de conversie van L-gas naar H-gas op het distributienet. De vierde bijlage beschrijft het milieubeleid dat SIBELGA toepast bij de uitoefening van haar activiteiten. De vijfde bijlage ten slotte bespreekt het beleid voor het onderhoud van de aardgasnetten van SIBELGA.

4 Investeringsrealisatie in 2015

Vooraleer de realisaties van SIBELGA op haar lagedruknet (LD) en middendruknet (MD) in 2015 te bespreken, moeten we het feit toelichten dat de investeringen gerealiseerd door de distributienetbeheerder van drieërlei aard zijn, want dit heeft invloed op de manier waarop ze worden gebudgetteerd:

- Investeringsrealisatie op eigen initiatief** – Dit zijn de investeringen die tot doel hebben de beperkingen en de risico's weg te nemen die bij de analyse van het bestaande net werden vastgesteld. De noodzakelijke hoeveelheden, in dit perspectief, worden gespreid over verschillende jaren om rekening te houden met de beschikbare interne en externe medewerkers, maar ook met de voorziene budgettaire enveloppes.
- "Mandatory" investeringen op aanvraag van de klanten of van derden** – Dit zijn investeringen betreffende de installatie van nieuwe aansluitingen en de plaatsing van meters, betreffende werken aan bestaande aansluitingen, op aanvraag van klanten, alsook de werken voor de verplaatsing van leidingen op verzoek van derden. De jaarlijkse hoeveelheden worden geraamd op basis van historische gegevens.
- Onvermijdelijke investeringen** – Dit zijn investeringen met het doel defecte elementen in het net te vervangen en ze worden uitgevoerd om de continuïteit van de levering van gas aan de Brusselse klanten te garanderen. De jaarlijkse hoeveelheden worden ook geraamd op basis van historische gegevens.

Deze classificatie in aanmerking genomen, is het evident dat bepaalde investeringen niet de gebudgetteerde hoeveelheden hebben bereikt zonder dat dit daarom problematisch is. Bepaalde hoeveelheden werden immers gebudgetteerd op historische basis, maar de exploitatievoorwaarden

kunnen van jaar tot jaar verschillen en ook het gedrag van de klanten kan niet-voorzienbare schommelingen ondergaan.

Niettemin werden, globaal, de voor 2015 voorziene investeringen effectief uitgevoerd. Toch moeten we terugkomen op bepaalde posten waarvoor de investeringen niet werden uitgevoerd.

- Een van deze posten heeft betrekking op de werken die werden uitgevoerd in het kader van de behandeling van de stijgleidingen: 130 van de 300 gebudgetteerde stijgleidingen werden behandeld. De overige werken betreffende de stijgleidingen konden niet worden behandeld, voornamelijk als gevolg van de moeilijkheden die SIBELGA ondervond om tot een akkoord te komen met de eigenaars van de betrokken gebouwen om de meters naar de kelder over te brengen. Dit lage realisatiepercentage is in lijn met de realisatiepercentages die in het verleden werden vastgesteld.

Volgens SIBELGA is dit verschil te verklaren door het feit dat het vaak moeilijk blijft om tot een akkoord te komen met de eigenaars van de betrokken gebouwen, want zij moeten de kosten dragen voor het in overeenstemming brengen van hun installaties na de operatie.

Om deze moeilijkheden op te lossen, heeft SIBELGA in het nieuwe technische reglement gas, dat door de Regering werd aangenomen in 2014, bepalingen voorgesteld ter financiële stimulering. Ondanks de invoering van deze stimulering moeten we vaststellen dat het aantal vervangingen van stijgleidingen laag blijft ten opzichte van de ramingen. In deze context heeft SIBELGA de aantallen voor de volgende jaren neerwaarts herzien.

- De algemene investeringen met betrekking tot de aftakkingen zijn ook in 2015 iets lager dan de geplande aantallen. Van de 640 geraamde aftakkingen werden inderdaad 602 aftakkingen geplaatst, versterkt of verplaatst op vraag van klanten. 1960 defecte of versleten aftakkingen werden vervangen ten opzichte van de 2.100 geplande.
- Het aantal meters dat SIBELGA op vraag van klanten heeft geplaatst, ligt ook lager dan de ramingen. Inderdaad, van de 4.152 geraamde meters werden er 3.657 effectief geplaatst.

We merken op dat SIBELGA ook enkele meerinvesteringen heeft uitgevoerd ten opzichte van de geplande aantallen:

- In 2015 werden er 10 MD-aftakkingen netten uitgevoerd, 2 meer dan gepland.
- De investeringen met betrekking tot de plaatsing van LD-leidingen en meer bepaald de plaatsing ter versterking of op vraag van klanten. Er werd inderdaad meer dan het dubbele geïnstalleerd (4,87 km tegenover 2,2 km gepland).
- 4.176 LD-meters werden vervangen op initiatief van SIBELGA in het kader van de sanering van bepaalde situaties of in geval van defecten, ten opzichte van de 3.982 geplande.

5 Analyse van het bestaande distributienet

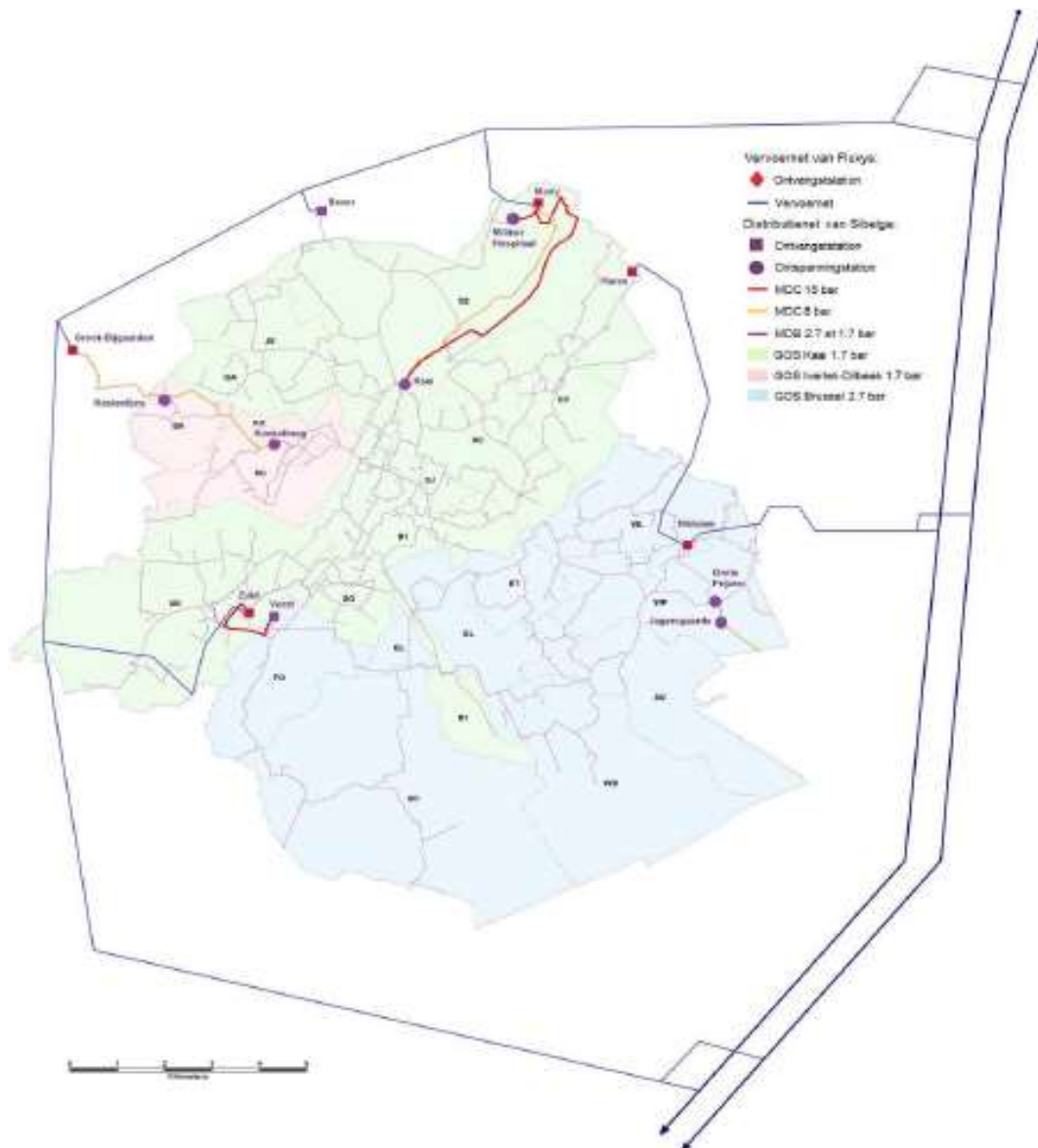
De planingsstrategie van SIBELGA is gestructureerd in een proces van Asset Management dat rekening houdt met de toestand van zijn net en met factoren buiten zijn wil, zoals de evolutie van de belasting, de wijzigingen van de technische reglementering en wetgeving, de werken uitgevoerd door derden en de incidenten die zich in het net hebben voorgedaan.

De analyse van al deze factoren maakt het mogelijk om de projecten te identificeren die prioritair of essentieel zijn om de ontwikkeling van het net te realiseren volgens de voorwaarden die in de gasordonnantie zijn vastgesteld (zie paragraaf I van dit advies). Deze ontwikkeling moet inderdaad, in aanvaardbare economische voorwaarden, de regelmaat en de kwaliteit van de bevoorrading verzekeren, met respect voor het milieu en de energie-efficiëntie.

Om die doelstellingen te realiseren, stelt SIBELGA in haar investeringsplan een analyse van het bestaande net voor, die toelaat om de capaciteitsbehoeften te evalueren die noodzakelijk zijn om aan de vraag inzake verbruik van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te voldoen met een adequate betrouwbaarheid van de bevoorrading.

5.1 Bevoorrading

Figuur I toont het gasbevoorradingsschema van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Figuur I: Gasbevoorradingsschema van het BHG

Zoals figuur 1 aantoont, telt het aardgasnet van SIBELGA zeven ontvangststations¹, verdeeld over drie Geaggregeerde Ontvangststations (GOS)². Deze stations worden bevoorraad met aardgas met een lage calorische waarde afkomstig uit Nederland, via hogedrukleidingen van FLUXYS.

5.2 Infrastructuur van het net

De onderstaande tabel toont de evolutie van de essentiële onderdelen van de infrastructuur van SIBELGA op het einde van 2012 tot eind 2015.

In het algemeen zijn er geen significante afwijkingen ten opzichte van de toestand van het Brusselse net die in het vorige investeringsplan werd beschreven.

Elementen van het net	2012	2013	2014	2015
Geaggregeerde ontvangststations (GOS)	3	3	3	3
Ontvangststations	7	7	7	7
Ontspanningsstations	7	7	7	7
Kathodische beschermingsposten	66	67	67	67
MD-leidingen (km)	611	611	611	607
MD-aansluitingen voor netcabines	446	450	453	453
MD-aansluitingen voor klantcabines	1 633	1 593	1 644	1 638
Ontspanningslijnen klant	1 761	1 721	1 942	1 937
Huishoudelijke MD-aansluitingen	739	740	727	743
LD-leidingen (km)	2 280	2 304	2 283	2 280
LD-aansluitingen	185 080	185 446	186 573	186 797
LD-meters	495 910	498 314	500 116	502 267

Tabel 1: Evolutie van de infrastructuur van het gasnet van SIBELGA

¹ Ontvangststation: station voor de injectie van aardgas in een distributienet vanuit een vervoersnet. Het aardgasnet van SIBELGA telt er 7:

- Woluwe en Vorst bevoorraden het MD-net van 2,7 bar in het GOS Brussel; Dit GOS wordt gedeeld tussen SIBELGA, EANDIS en ORES;
- Groot-Bijgaarden bevoorradt het 1,7 bar MD-net in het GOS Iverlek-Dilbeek; Dit GOS werd tot voor kort nog gedeeld tussen SIBELGA en EANDIS;
- Zuid (gelegen in Anderlecht), Bever, Marly en Haren bevoorraden een 1,7 bar MD-net in het GOS Kaai.

² Geaggregeerd ontvangststation: een fictief ontvangststation dat de functie groepeerd van verschillende ontvangststations ter bevoorradung van één van de aan elkaar gekoppelde netten. Er kunnen verbindingpunten bestaan tussen twee aangrenzende GOS voor eventuele onderlinge ondersteuning. De GOS werden gecreëerd om de energieaankopen en de evolutie ervan te berekenen.

5.3 Evolutie van het verbruik

De distributie van gas in het BHG wordt uitgevoerd vanuit 7 ontvangstations en ontspanningsstations naar de verschillende netcabines die *in fine*, de gebruikers van het LD-net en de gebruikers van het MD-net bevoorraden (2.095 in 2015).

De verdeling van de gebruikers per drukniveau waarop ze zijn aangesloten en hun verbruik worden weergegeven in tabel 2.

Jaar	Actieve leveringspunten LD		Actieve leveringspunten LD		Totaal	
	Aantal	Verdeelde energie [MWh]	Aantal	Verdeelde energie [MWh]	Aantal	Verdeelde energie [MWh]
2012	419 080	7 764 383	1903	2 302 130	420 983	10 066 513
2013	421 743	8 733 378	1 932	2 594 472	423 675	11 327 850
2014	423 739	7 171 803	1 987	2 054 833	425 726	9 226 636
2015	424 840	7 224 145	2 095	2 418 260	426.935	9 642 405

Tabel 2: Evolutie van het aantal gebruikers en het gasverbruik.

Deze tabel toont aan dat het Brusselse distributienet een heel groot aantal gebruikers bevoorraadt (426.935 gebruikers in 2015) op een beperkte geografische oppervlakte. De totale in 2015 op het net van SIBELGA verdeelde energie bedraagt 9,642 TWh. 25,1% van deze energie werd verbruikt door de MD-gebruikers, terwijl zij slechts 0,5% van de Brusselse verbruikers vertegenwoordigen.

De voorbije jaren wordt er een daling van de op het net verdeelde energie vastgesteld, hoewel het aantal gebruikers van het net licht stijgt. Van 2012 tot 2014 is het totale aantal gebruikers immers met 1,1% gestegen, terwijl de verdeelde energie met 8,3% is gedaald.

Van 2013 tot 2014 is het gasverbruik zelfs met 18,5% gedaald. Dit is overigens het laagste gasverbruik van de voorbije 20 jaar en deze situatie was bijna volledig te wijten aan de gunstige weersomstandigheden.

In 2015 stellen we een stijging van het gasverbruik vast aangezien de energie die werd verdeeld van 2014 tot 2015 met 4,5% is gestegen.

Het verschil tussen het totale aantal gebruikers (426.935) en het aantal LD- en gelijkgestelde meters (502.267) dat in tabel 1 wordt getoond, is vrij groot. Deze cijfers geven inderdaad aan dat op het ogenblik waarop deze gegevens werden geregistreerd, meer dan 75.000 meters inactief waren. BRUGEL heeft meer informatie gevraagd over dat hoge aantal inactieve meters en hieruit blijkt dat 66% van deze meters al sinds meer dan 5 jaar verzegeld zijn.

5.4 Belasting van de ontvangststations

De belasting van de ontvangststations in het jaar 2014-2015 wordt weergegeven in tabel 3. De gemeten belasting van deze stations - geëxtrapoleerd naar -11 °C gemiddelde temperatuur, de temperatuur die wordt gebruikt voor de dimensionering van de gasnetten, wordt eveneens weergegeven.

GOS	Station	Ter beschikking gehouden debiet [Nm ³ /h]	Piek gasjaar 2014- 2015	Piek gasjaar 2014- 2015 bij -11 °C [Nm ³ /h] ³
Kaai	Haren	20 000	1 198	17 600
Kaai	Marly	120 000	96 371	120 000
Kaai	Anderlecht (Zuid)	147 000	89 771	145 700
Kaai	Strombeek- Bever	35 000	10 975	19 000
Woluwe	Vorst	120 000	82 002	120 000
Woluwe	Iaan	130 000	91 579	153 600
Iverlek	Groot- Bijgaarden	50 000	29 062	44 800

Tabel 3: Belasting van de ontvangststations tijdens het jaar 2014-2015

De gemeten debieten voor het gasjaar 2014-2015 zijn hoger dan de debieten die door de stations ter beschikking worden gesteld.

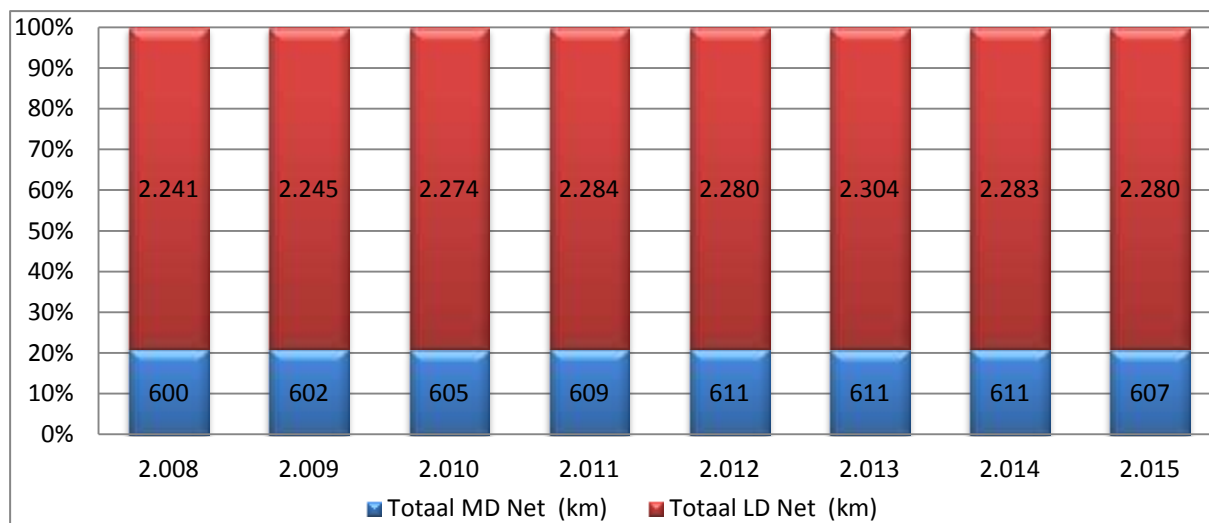
Nadat deze gemeten debieten zijn geëxtrapoleerd naar -11 °C (2%-risico), stellen we echter enkele overschrijdingen vast. Die zijn te wijten aan het feit dat bepaalde stations worden gedeeld met andere netbeheerders en dat ze dus niet alleen de gebruikers van het Brusselse net bevoorraden. Dat is het geval van de stations Vorst en Woluwe die verbonden zijn met de netten van Eandis en Ores.

De werken voor de splitsing van de netten zijn al sinds meerdere jaren gepland en moeten toelaten om tegen 2017 de overschrijdingen van de geraamde debieten te verminderen. Ook het nieuwe ontvangststation, waarvan de ingebruikname behouden blijft voor 2017, zou moeten toelaten om de belasting van het GOS Brussel te verlichten.

³ De debieten in deze kolom werden dus niet echt geregistreerd want de gegevens die werden gemeten op de piek van de verschillende posten werden, zoals reeds vermeld, geëxtrapoleerd naar een temperatuur van -11 °C. Dit is wat men het 2%-risico noemt, namelijk men extrapoleert de debieten naar een temperatuur die 2 keer in een eeuw voorkomt

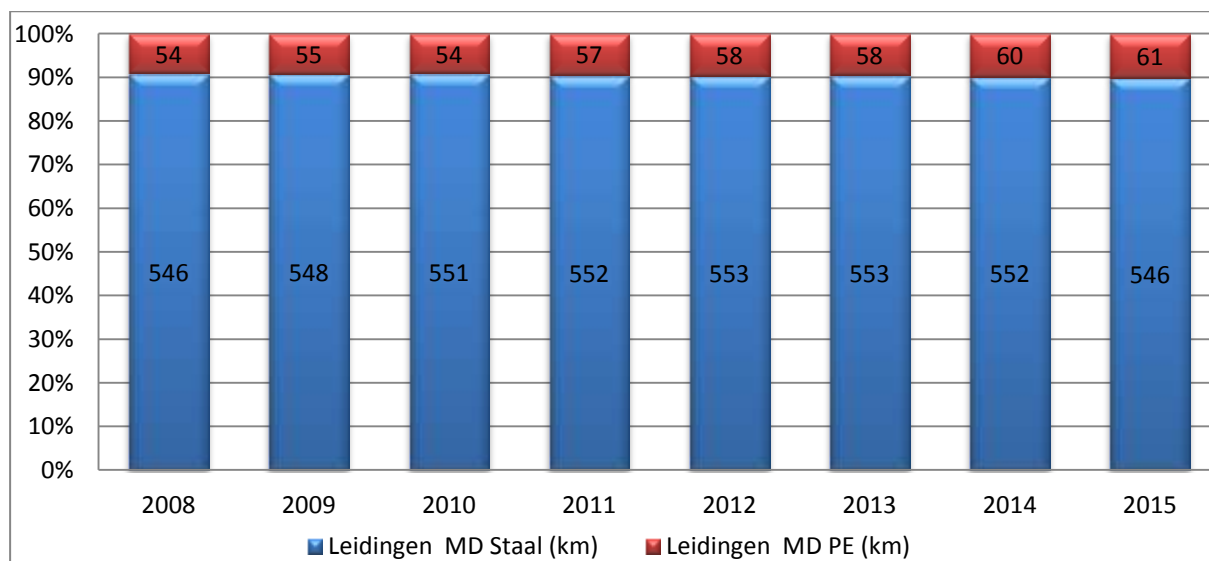
5.5 Midden- en lagedruknetten

Figuur 2 toont de evolutie van de verdeling tussen de MD- en LD-netten van 2008 tot 2015 en we stellen vast dat het net voornamelijk in LD wordt bevoorraadt. Inderdaad, bijna 80% van het Brusselse distributienet gas bestaat uit LD.

Figuur 2: Evolutie van de verdeling tussen de MD- en LD-netten (km)

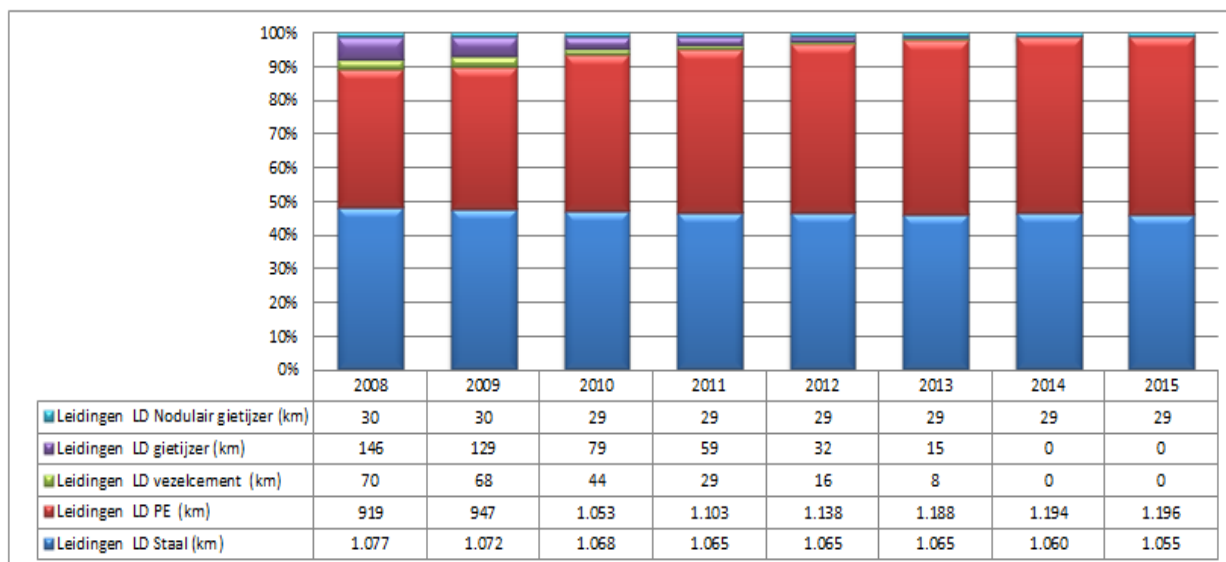
De MD-leidingen bestaan voornamelijk uit staal (zie figuur 4). Inderdaad, 90% van het MD-net bestaat uit staal terwijl 10% bestaat uit polyethyleen (PE). De stalen leidingen worden beschermd tegen corrosie door 67 kathodische beschermingsposten die over het net verspreid zijn. Deze posten worden eveneens gedeeld met de netten van andere maatschappijen (met name Vivaqua) die ook over stalen leidingen beschikken.

Figuur 3: Evolutie van de samenstelling van de MD-leidingen (km)

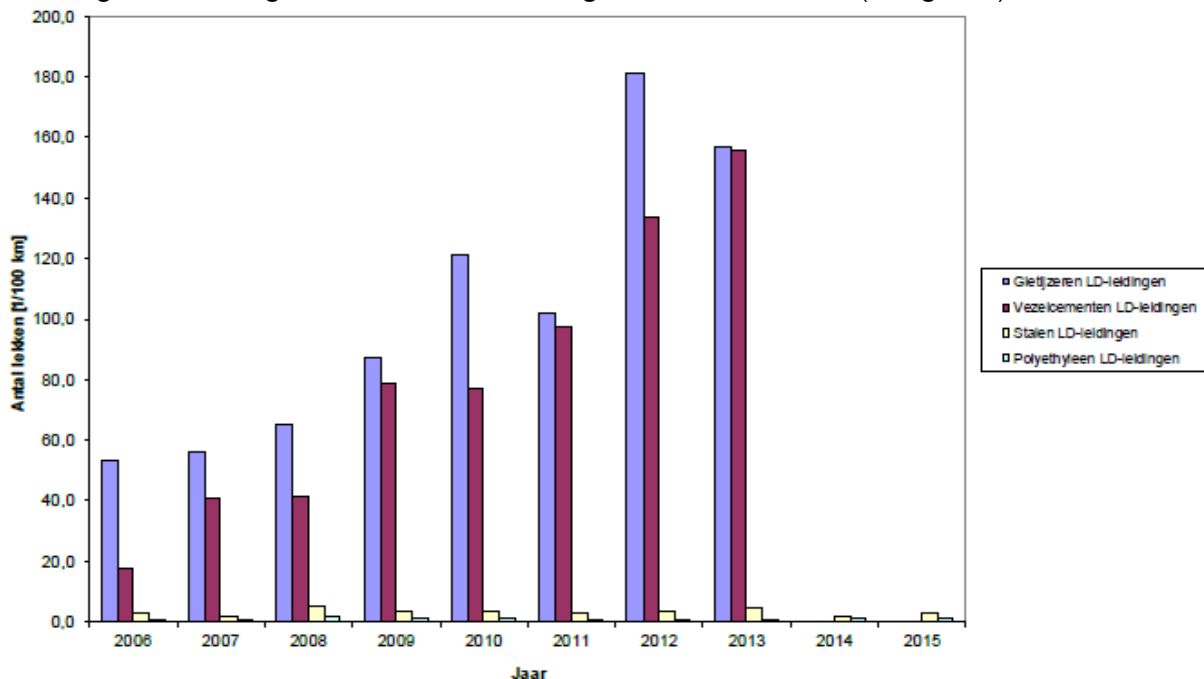
Zoals blijkt uit figuur 4, zijn de leidingen van het LD-net meer homogeen verdeeld.

We zien dat de leidingen in grijs gietijzer en vezelcement er in de loop der jaren verdwenen zijn. Die verdwijning is het gevolg van het project voor de vervanging van de leidingen in vezelcement en grijs gietijzer dat eind 2014 werd voltooid.

Figuur 4: Evolutie van de samenstelling van de MD-leidingen (km)

De leidingen in gietijzer of vezelcement vertoonden inderdaad een percentage lekken dat tien keer hoger ligt dan bij leidingen in staal of polyethyleen. In 2005 werd een programma opgesteld voor de geleidelijke vervanging van deze onbetrouwbare leidingen, dat het mogelijk heeft gemaakt om het aantal waargenomen aardgaslekken in het Brusselse gasnet te verminderen (zie figuur 5).

Figuur 5: Evolutie van het percentage gerepareerde lekken op de LD-netten

Ter herinnering, SIBELGA had zich er aanvankelijk toe verbonden om jaarlijks ongeveer 51 km PE-leidingen te plaatsen ter vervanging van leidingen in grijs gietijzer en in vezelcement.

5.6 Gasmeters

Eind 2015 telde het gasnet van SIBELGA 502 267 meters. 96,6% van deze meters hebben ofwel een kaliber G4 (50,3%), ofwel een kaliber G6 (46,3%). Deze kalibers stemmen overeen met een maximumdebiet van 6 m³/h en 10 m³/h.

Elk jaar voert SIBELGA interventies uit nadat er lekken werden vastgesteld op de meetinstallaties van de klanten. Bepaalde metertypes vertonen, door hun technische kenmerken, een hoger risico op lekken aan bepaalde onderdelen. Bijgevolg gaat SIBELGA verder met haar beleid voor de vervanging van de tweepijpsmeters door eenpijpsmeters bij de uitvoering van werken waarbij het onderste gedeelte van de aftakkingen moet worden vernieuwd of de kranen van de meters moeten worden vervangen. Vandaag is 52% van de meters van SIBELGA nog van het tweepijpstype.

6 Analyse van de kwaliteit van het net

Elk jaar moet SIBELGA aan BRUGEL een verslag overmaken waarin ze de kwaliteit haar dienstverlening in het voorgaande kalenderjaar beschrijft. In overeenstemming met de reglementering werd het verslag over de kwaliteit van de dienstverlening van SIBELGA voor 2015 ontvangen voor 15 mei 2016 (op 13/05). De belangrijkste resultaten van dit verslag worden hieronder besproken.

6.1 Continuïteit van de bevoorrading

Een van de indicatoren die toelaten om de kwaliteit van de continuïteit van de gasdistributie te beoordelen, is de onbeschikbaarheid. Deze indicator wordt gedefinieerd als de afwezigheid van gas bij de eindklant en hij wordt verkregen door de theoretische evaluatie van de gemiddelde tijd die nodig is om de werken voor de heraansluiting op gas uit te voeren. Deze onbeschikbaarheid werd in drie verschillende categorieën gerangschikt, al naargelang de reden voor het ontbreken van het gas:

- **Geplande onbeschikbaarheid van het net:** ten gevolge van door SIBELGA geplande werken (vernieuwing van de leidingen, systematische vervanging van de meters, enz.). Deze werken hebben doorgaans geen zware gevolgen voor het comfort van de gebruikers omdat ze vooraf moeten worden aangekondigd of worden uitgevoerd in overleg met de betrokken eindgebruikers.
- **Niet-geplande onbeschikbaarheid van het net:** ten gevolge van niet door SIBELGA geplande werken naar aanleiding van de oproep van een individuele klant (geblokkeerde gasmeter, gasgeur, enz.).
- **Onbeschikbaarheid van het net ten gevolge van een incident:** het gaat om onvoorziene tussenkomsten waardoor een zeer groot aantal klanten zonder gas komt te

zitten (bijvoorbeeld, de buitendienststelling van 10.000 klanten van de gemeente Vilvoorde, die zich voordeed in de jaren 90).

Het is belangrijk te benadrukken dat er met behulp van de bestaande technieken (Williamson, enz.) tussengekomen kan worden zonder dat de gastoevoer naar de klanten onderbroken hoeft te worden. Bij gebruik van deze technieken, wordt een incident dat in een groot aantal afsluitingen had kunnen resulteren, dus opgelost zonder dat klanten ook maar enige onderbreking van de levering ondervinden. Daarom wordt dit soort van incidenten niet vermeld in deze rubriek, zelfs indien een tussenkomst verricht werd.

In tegenstelling tot de situatie bij het MD B-net en het LD-net, is er op het MD C-net geen onbeschikbaarheid vastgesteld, aangezien er geen klanten op aangesloten zijn.

De evolutie van deze verschillende soorten onbeschikbaarheden is opgenomen in tabel 4.

	2012	2013	2014	2015
Geplande onbeschikbaarheid [u]	22 202	22 763	21 295	13 372
Niet-geplande onbeschikbaarheid [u]	1 332	1 025	840	630
Onbeschikbaarheid ten gevolge van een incident [u]	0	0	0	0
Totaal	23 534	23 788	22 134	14 001

Tabel 4: Evolutie van de onbeschikbaarheidsindicatoren op de MDB- en LD-netten

Wat de duur van de geplande interventies op de MD B- en LS-netten betreft, stellen we een sterke daling vast van 2014 tot 2015. Die sterke daling is voornamelijk te verklaren door het afsluiten in 2014 van het programma voor de systematische vervanging van de leidingen in gietijzer en vezelcement.

De onbeschikbaarheid als gevolg van niet-geplande werken die in 2015 werd geregistreerd, bevestigt de dalende trend die we de laatste jaren hebben vastgesteld. Deze daling is voornamelijk verbonden met een aanzienlijke vermindering van het aantal interventies op het MD B-net en het aantal interventies uitgevoerd op het niveau van de meetsystemen. Dit onderstreept het positieve effect van het programma voor de vernieuwing van de uitrustingen met een verouderd karakter van SIBELGA.

Net als in de laatste jaren heeft geen enkel ernstig incident⁴ talrijke klanten buiten dienst gesteld in 2014.

Het is geen verrassing dat de indicatoren voor de totale gemiddelde onbeschikbaarheid⁵ in 2015 eveneens aanzienlijk zijn gedaald ten opzichte van 2014. Deze onbeschikbaarheid is inderdaad van 3 minuten en 7 seconden in 2014 gedaald tot 1 minuut en 58 seconden in 2015.

⁴ De incidenten die geen onbeschikbaarheid veroorzaakten, worden niet in aanmerking genomen.

⁵ De totale gemiddelde onbeschikbaarheid wordt berekend door de duur van de onderbreking van een beperkt aantal betrokken gebruikers te spreiden over het geheel van gebruikers van het gasnet.

6.2 Kwaliteit van de druk

SIBELGA controleert de kwaliteit van haar gaslevering door de druk van het net continu te meten op bepaalde strategische plaatsen. Deze metingen vinden zowel plaats op de MD-netten als op de LD-netten..

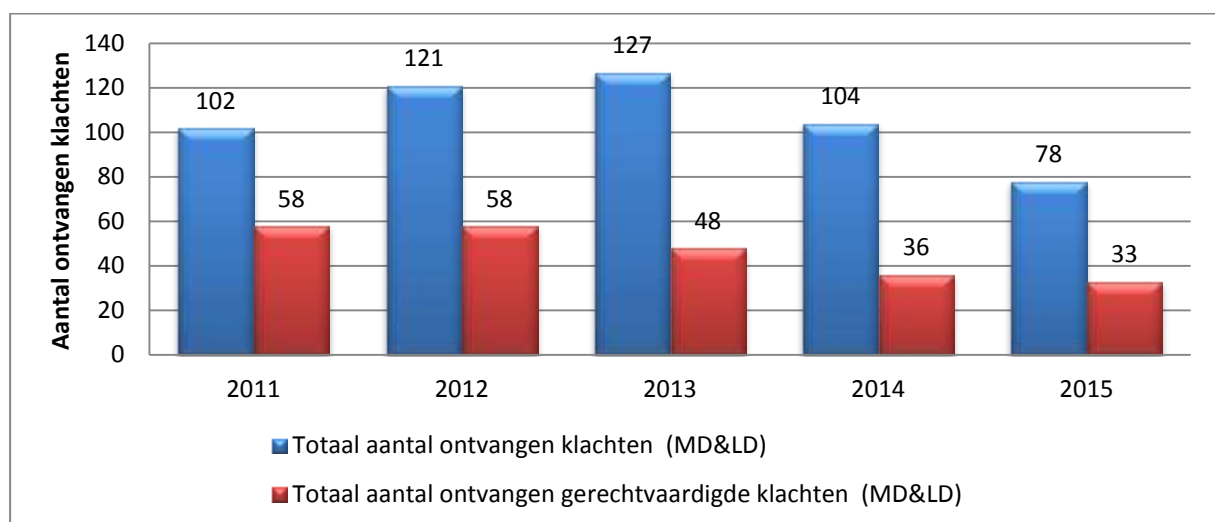
Voor de MD-netten worden er telegemeten drukopnames uitgevoerd op 9 plaatsen, buiten de metingen die worden uitgevoerd in de ontvangststations en door 39 druksensoren die zich op het net bevinden.

Voor de LD-netten wordt de controle gedaan met behulp van drukmeters met registratie, waarbij de opname manueel gebeurt, SIBELGA beschikt over 155 drukmeters met registratie op dit net.

In 2015 ontving SIBELGA 78 oproepen van klanten die drukproblemen in het net signaleerden. Volgens SIBELGA was 42% van deze interventieaanvragen gerechtvaardigd en was de oorzaak meestal een defect aan de gasmeter. De rest was te wijten aan problemen betreffende een defect in de installatie van de klant terwijl de druk op het net conform was.

Figuur 6 toont de evolutie van het aantal ontvangen klachten en de klachten die gerechtvaardigd zijn en betrekking hebben op de kwaliteit van de bevoorradingsdruk op de MD- en LD-netten.

Zo zien we dat het aantal gerechtvaardigde klachten sinds 2012 voortdurend is gedaald.

Figuur 6: Evolutie van het aantal ontvangen en gerechtvaardigde klachten met betrekking tot de kwaliteit van de bevoorradingsdruk op de MD- en LD-netten.

Momenteel wordt de weergave van de kwaliteit van de druk uitsluitend aan BRUGEL meegedeeld via het aantal ontvangen klachten.

7 Analyse van de externe factoren

De externe factoren die invloed kunnen hebben op de prestaties van het gasnet van SIBELGA en op de beoordeling van haar activa zijn voornamelijk de incidenten, de evolutie van de belasting, de overgang van arm naar rijk gas, de wijzigingen inzake wetgeving en de werken uitgevoerd door derden.

7.1 Incidenten

SIBELGA heeft in 2015 drie incidenten betreurd in haar gasnet:

- op 8 mei 2015 werd in de gemeente Sint-Joost een drukventiel van een MD-leiding afgerukt door een mechanisch apparaat tijdens werken voor de heraanleg van de weg;
- op 11 augustus 2015 werd, eveneens in de gemeente Sint-Joost, een LD-leiding afgerukt bij grondwerken;
- En tot slot werd op 4 november 2015 in Ukkel een gaslek ontdekt in een stalen LD-aftakking toen een laagspanningselektriciteitskabel werd afgerukt tijdens werken voor de aansluiting op de riolering in een woning .

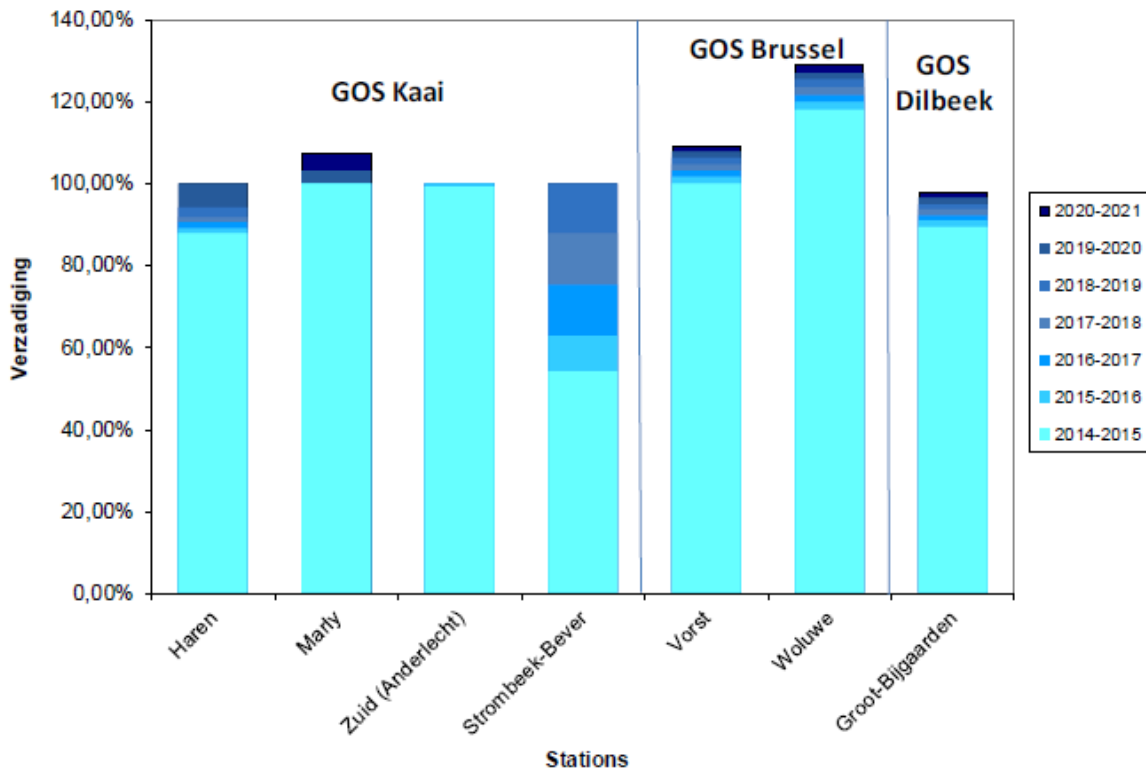
SIBELGA merkt op dat de aard van deze incidenten los staat van de staat van de leidingen van het net. Deze vaststellingen versterken de distributienetbeheerder echter in zijn streven om periodieke steekproeven uit te voeren in het net om de betrouwbaarheid van de leidingen permanent te bewaken. Ter herinnering, de leidingen in staal en polyethyleen worden elke drie jaar gecontroleerd.

7.2 Voorziene verhoging van de belasting

Figuur 7 toont de raming van de jaarlijkse evolutie van de levering van de 7 ontvangststations van SIBELGA van het gasjaar 2015-2016 (1 oktober 2015 tot 30 september 2016) tot 2020 – 2021 (1 oktober 2020 tot 30 september 2021).

Deze raming wordt berekend op basis van de waargenomen verbruikspiek op elk van de zeven ontvangststations tijdens het gasjaar 2014-2015 en geëxtrapoleerd naar een gemiddelde temperatuur van -11 °C. Daarbij wordt eveneens rekening gehouden met een jaarlijkse toename van de belasting met 1,5 % per GOS.

Evolutie van de vezadiging in de ontvangststations, omgerekend naar -11°C

Figuur 7: Voorziene verhoging van de belastingen ten opzichte van de ter beschikking gestelde debieten

Op basis van deze naar -11°C geëxtrapoleerde belasting worden meerdere ontvangststations gekenmerkt door een overschrijding van de debieten die hen ter beschikking worden gesteld, waarbij het probleem het meest nijpend is op het niveau van de stations van het GOS Brussel. Zoals reeds vermeld, is dit GOS gekoppeld aan de netten van EANDIS en ORES. Hun debieten worden bijgevolg beïnvloed door deze koppeling, maar deze overschrijdingen zouden door EANDIS en ORES moeten worden verzekerd.

Volgens SIBELGA zullen de splitsing van de netten van EANDIS en SIBELGA en het nieuwe station toelaten om dit probleem op te lossen. Dit nieuwe station, het resultaat van een samenwerking tussen SIBELGA en Fluxys, zal ook toelaten om aan de toekomstige behoeften van het GOS KAAI te voldoen en dus het station Marly te ontlasten. SIBELGA zegt dat het station zal toelaten om een reserve te verkrijgen om de evolutie van de vraag in de komende dertig jaar te dekken.

BRUGEL stelt echter vast dat deze twee belangrijke projecten die al sinds verscheidene jaren zijn gepland, vaak worden uitgesteld om diverse redenen, die niet aan SIBELGA te wijten zijn (probleem met de vergunning, ingebruikname van een injectiestation in Vlaanderen,...).

Zo wordt de concrete uitvoering van deze twee projecten nogmaals vertraagd (voornamelijk het project voor het nieuwe injectiestation ten zuiden van Brussel) en zou er in geval van strenge winters een risico van verzadiging van de injectiestations bestaan. BRUGEL vraagt SIBELGA om haar de alternatieve maatregelen mee te delen die moeten worden genomen in geval van zeer strenge winters en in afwezigheid (of vertraging) van de uitvoering van de genoemde projecten. BRUGEL vestigt dan ook de aandacht van de overheden op de noodzaak om dit station in dienst te stellen volgens de huidige planning (2017).

7.3 Splitsing van de netten van SIBELGA en EANDIS

Zoals vermeld in de vorige paragraaf, bevoorraden de ontvangststations van Woluwe en Vorst een GOS dat wordt gedeeld met EANDIS en ORES. Bovendien overschrijden deze twee stations het hun ter beschikking gestelde debiet (belasting geëxtrapoleerd naar -11°C) en worden hun debieten volgens SIBELGA beïnvloed door deze koppeling.

Om de ontwikkeling van de distributienetten beter op hun specifieke behoeften te kunnen afstemmen, beslisten SIBELGA en EANDIS om hun netten volledig te splitsen.

Met het oog op de realisatie van deze splitsing, werden er verschillende studies uitgevoerd over de netten die het mogelijk maken om het beste technisch-economische compromis te vinden voor dit project.. De werken voor de splitsing van de netten werden aangevat in 2009 en hadden, oorspronkelijk, tegen 2011 moeten resulteren in een configuratie van het SIBELGA-net in twee GOS (in plaats van de huidige drie), die volledig losstaan van het EANDIS-net: het GOS Iverlek-Dilbeek zou worden geïntegreerd in het GOS Kaai.

Het is belangrijk erop te wijzen dat SIBELGA de totaliteit van de werken heeft voltooid voor de versterking van de infrastructuur van haar net met het oog op het verzekeren van de bevoorradingsveiligheid voor de Brusselse verbruikers. SIBELGA is dus klaar om de netten te splitsen. De vertraging werd dus opgelopen bij EANDIS en FLUXYS, meer bepaald als gevolg van de problemen met de bouwvergunning voor nieuwe stations (ontvangst- en ontspanningsstations) in Zaventem en Tervuren die noodzakelijk zijn voor de bevoorrading van het net van EANDIS na de splitsing.

BRUGEL heeft regelmatig contact opgenomen met de VREG om informatie te verkrijgen over een eventuele vertraging van de investeringsprojecten verbonden met de nieuwe stations van Zaventem en Tervuren. Voor zover ons bekend (informatie van 10/10/2016), blijft de concrete uitvoering van deze projecten behouden voor 2017 en kan de splitsing van de netten van het GOS Brussel dus in datzelfde jaar worden uitgevoerd.

BRUGEL vraagt aan SIBELGA om haar over de evolutie van dit project te blijven informeren, gezien de impact ervan op de beheersing van de aardgasstromen die circuleren op het Brusselse net. Van haar kant zal BRUGEL contact blijven houden met de Vlaamse regulator, de VREG, om de evolutie van het dossier te volgen.

7.4 Nieuw injectiepunt

Tegelijk met het project voor de splitsing van de netten, heeft SIBELGA een richtschema uitgewerkt teneinde de hoofdlijnen van de toekomstige structuur van haar MD-net te bepalen. Het doel van dit

schema is de toekomst voor te bereiden en in staat te zijn om tegemoet te komen aan alle behoeften inzake bevoorrading van de klanten, waarbij tevens de optimale exploitatie van de netten wordt gewaarborgd.

Daartoe moeten er, naast de splitsing van de netten, ook andere factoren in aanmerking worden genomen, zoals met name het project voor de conversie van de netten van L-gas naar H-gas, de zones voor stedelijke

ontwikkeling (Haven van Brussel, ...), de evolutie van de verbruiken, de intentie om maar één GOS te hebben op het gehele Brusselse grondgebied, enz..

In deze context heeft SIBELGA een officiële aanvraag ingediend bij FLUXYS voor een volledige technisch-economische evaluatie met het oog op de creatie van een nieuw injectiepunt in het zuiden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

SIBELGA is tot het besluit gekomen dat, van alle oplossingen die werden overwogen, de toevoeging van een nieuw bevoorradingsstation ter hoogte van de regionale grens Oudergem en Overijse de beste keuze lijkt te zijn. Deze oplossing impliceert voor SIBELGA de bouw van twee nieuwe ontspanningsstations en de plaatsing van MD-bevoorradingsleidingen.

Om het goede verloop van het project te garanderen, worden er driemaandelijks coördinatievergaderingen georganiseerd tussen FLUXYS en SIBELGA en werd er een begeleidingscomité opgericht. In dit begeleidingscomité zetelen het BIM, de betrokken gemeenten, de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vivaqua, Elia, Infrabel, evenals FLUXYS en SIBELGA.

Wat SIBELGA betreft, heeft de plaatsing van twee ontspanningsstations en het tracé van de leidingen die ze met het ontvangststation verbinden, een principeakkoord gekregen van het begeleidingscomité. De ontspanningsinstallaties zullen worden gekenmerkt door een capaciteit van 40.000 Nm³ en 100.000 Nm³.

Het einde van de uitvoering van dit project wordt door FLUXYS en SIBELGA nog steeds voorzien voor 2017. De naleving van deze timing zal afhankelijk zijn van, onder meer, het verkrijgen van de vergunningen voor de plaatsing (Infrabel, Natura 2000 – oversteek van het Zoniënwoud, ...), de aankoop van de terreinen, de bouw- en de uitbatingsvergunningen.

Zoals reeds vermeld in haar adviezen betreffende de investeringsplannen 2015-2019 en 2016-2020 en in haar jaarverslagen 2014 en 2015, herinnert BRUGEL aan het belang van dit project voor de toekomstige aardgasbevoorrading van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (zie paragraaf 7.2) en de goede uitvoering van het project voor de conversie van de netten L-gas naar H-gas.

We merken op dat er al een beroep werd ingediend door VIVAQUA. Dit beroep was volgens SIBELGA onverwacht omdat er voorbereidende vergaderingen waren georganiseerd met de belangrijkste spelers, waaronder de beheerder van de waterdistributie. Dit beroep was gebaseerd op het feit dat het verboden is een leiding te plaatsen in een opvangzone. Ondertussen werd er een akkoord getroffen met VIVAQUA opdat deze leiding uiteindelijk zou kunnen worden geplaatst mits (1) een lichte wijziging van het oorspronkelijk voorziene tracé en (2) de aanpassing van de plaatsingstechniek aan de situatie. Dit beroep had desondanks tot gevolg dat de oorspronkelijk voor 2016 geplande werken werden uitgesteld tot 2017.

Volgens het laatste nieuws werd er een beroep (tot schorsing en nietigverklaring) ingediend tegen het nieuwe injectiestation in Overijse dat de uitvoering ervan opnieuw kan vertragen. BRUGEL vraagt de bevoegde overheden om bijzonder belang te hechten aan dit project.

Wat de verschillende investeringen betreft die voortvloeien uit de uitvoering van het project, die zijn wel degelijk vermeld in het investeringsplan 2017-2021 van SIBELGA en zijn bestemd voor de bouw van de twee ontspanningsstations, de installatie van een telemetings-/telecontrolesysteem en de

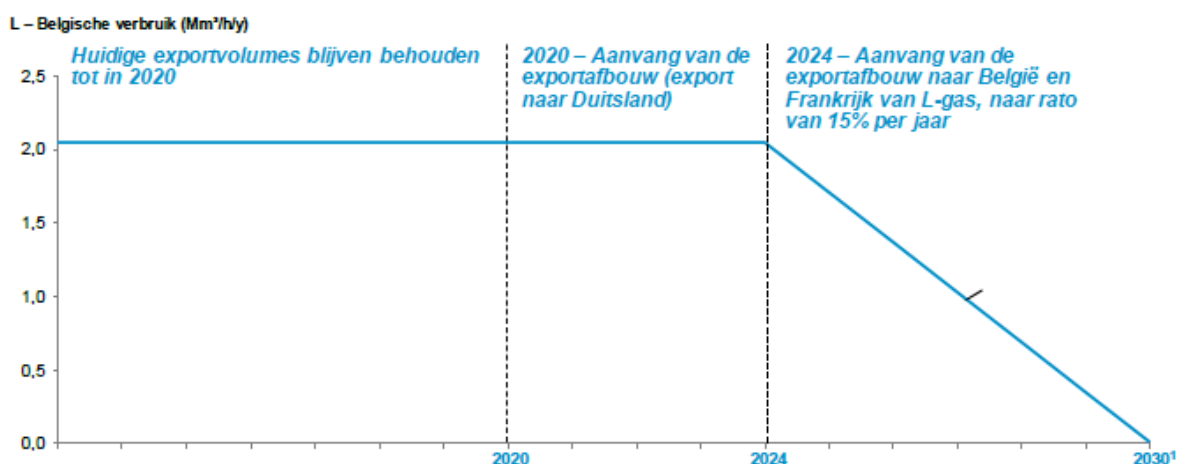
plaatsing van de leidingen die nodig zijn voor de aanleg van de verbindingen tussen het nieuwe ontvangstation en de twee nieuwe ontspanningsstations.

7.5 Conversieproject: overgang van L-gas naar H-gas

7.5.1 Context:

Eind 2012 vond er een pentalateraal forum plaats van de Nederlandse, Belgische, Franse, Duitse en Luxemburgse autoriteiten. Het Nederlandse ministerie van Energie bracht zijn collega's op de hoogte van het feit dat Nederland de export van L-gas geleidelijk wil stopzetten vanaf 2020. De export naar België en Frankrijk wordt met 15% per jaar verminderd vanaf 2024 en zal worden stopgezet in 2030 (zie figuur 8 hieronder).

We moeten er echter op wijzen dat, gezien de frequentie van de aardbevingen die werden geregistreerd in de zone waar de gasvelden zich bevinden, de productie van dit aardgas beperkt zou kunnen worden, wat zou kunnen leiden tot een voortijdige vermindering van de export van arm gas ten opzichte van dit initiële scenario dat door de Nederlandse overheid werd meegedeeld.

Figuur 8: Stopzetting van de export van L-gas van Nederland naar de buurlanden

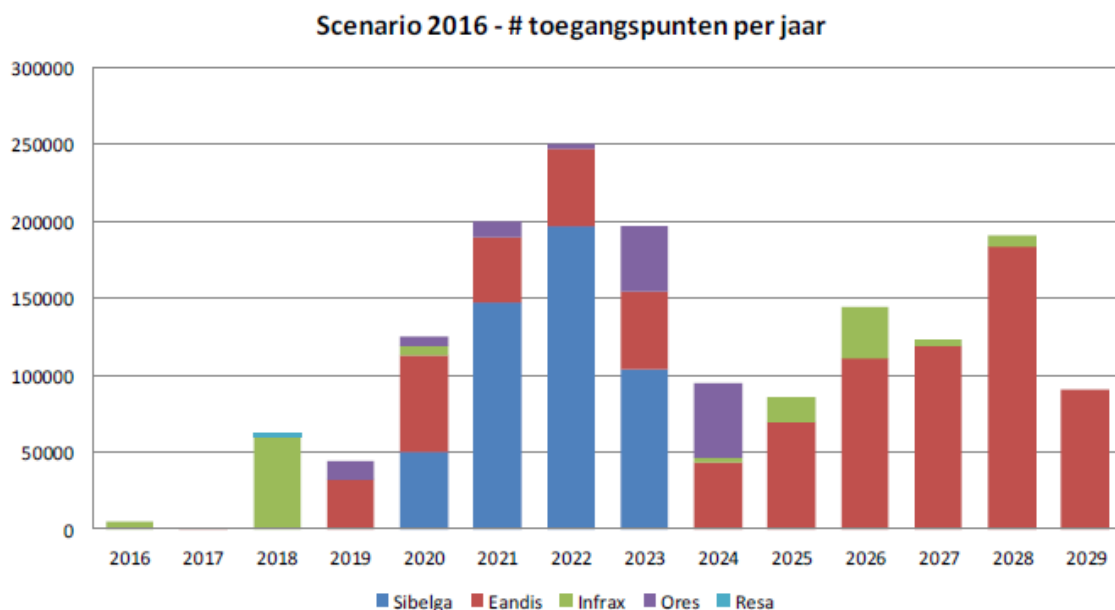
7.5.2 Voorstel van SYNERGRID

Als gevolg van deze beslissing van de Nederlandse overheid, werden de Technische, Juridische en Financiële commissies van SYNERGRID geheractiveerd om deze problematiek te onderzoeken. Op basis van de werkzaamheden van deze commissies heeft SYNERGRID een scenario voorgesteld, in

meerdere stappen, voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, met het begin van de conversie van het net in 2020 (tegenover 2022 zoals initieel voorzien), die zou moeten voltooid zijn voor 2024 (zie figuur 9 hieronder).

De keuze om de conversie te sequentiëren werd gemaakt om:

- 1) de eventuele inspecties en aanpassingen van de binneninstallaties van de klanten te kunnen uitvoeren;
- 2) op een gecoördineerde manier de noodzakelijke wijzigingen te kunnen aanbrengen aan de uitrustingen en de netten van de netbeheerders (transmissie en distributie).

Figuur 9: Fasering van de conversie van de distributienetten van L-gas naar H-gas

Dit scenario werd door SYNERGRID meegedeeld op een publieke vergadering op 1 juli 2016. SYNERGRID heeft inderdaad een commissie Communicatie opgericht om te waken over een goede overdracht van de informatie naar het cliënteel in het kader van de uitvoering van de conversie. Sinds haar oprichting in 2014 stellen we vast dat de communicatie van SYNERGRID, op het vlak van de kwantiteit en de kwaliteit van de informatie, nog niet voldoet aan de verwachtingen gezien de omvang en de aard van het project. We wijzen niettemin op de goede wil van SYNERGRID om met BRUGEL samen te werken betreffende de organisatie van informele gesprekken met de verschillende spelers in de sector (installateurs, controleurs, normalisatie-instellingen, ...) gezien de bevoorrechte contacten die SYNERGRID heeft met deze spelers.

Op 23 juni 2016 heeft de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overigens de indicatieve planning voor de conversie van de netten, opgesteld door SYNERGRID, goedgekeurd, op voorwaarde dat het nieuwe bevoorradingsstation van Fluxys in Overijse, te zijner tijd, aan het Brussels distributienet wordt gekoppeld.

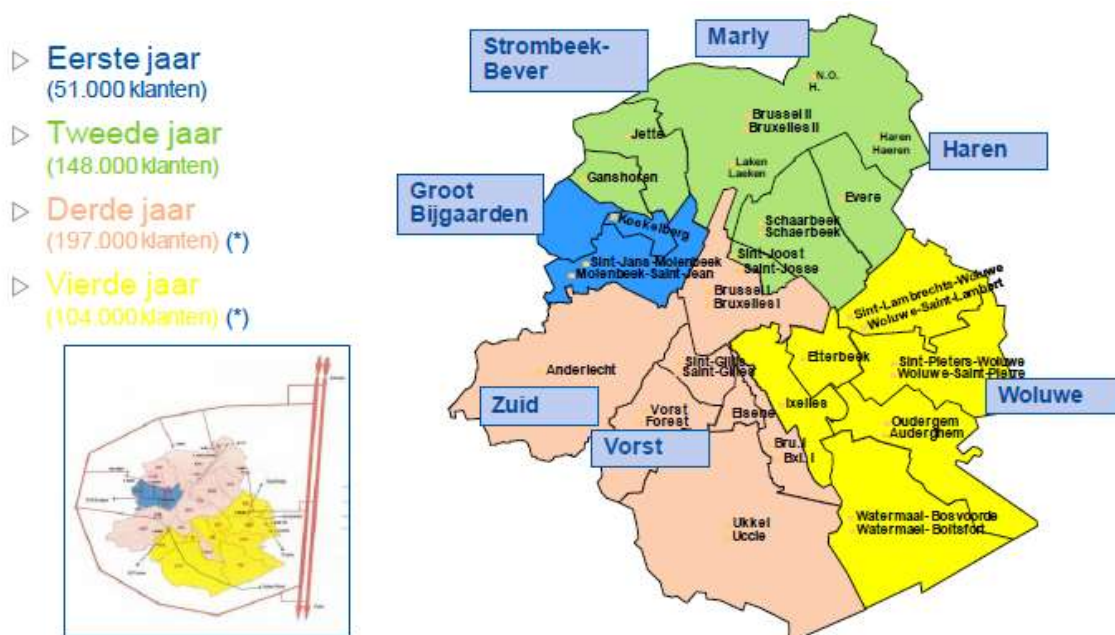
BRUGEL neemt nota van deze beslissing en wil, via de opvolging van de investeringsplannen, informatie inwinnen bij SIBELGA en SYNERGRID over alle nuttige details in verband met dit

conversieproject om zich te verzekeren van het goede verloop ervan en eventueel de Regering te zijner tijd te informeren over de eventuele moeilijkheden die de goede uitvoering van dit project in gevaar kunnen brengen.

7.5.3 Planning van SIBELGA voor haar net in het kader van de conversie

➤ De 4 fasen van het project:

De fasering van de conversie die in Brussel zou moeten worden uitgevoerd over 4 jaar, onder voorbehoud van de bouw van het nieuwe station, wordt getoond in figuur 10 hieronder. In functie van de resultaten die worden verkregen in het pilootproject voor de conversie in Hoboken, behoudt SIBELGA zich echter de mogelijkheid voor om de conversie over 5 jaar te spreiden. SIBELGA voorziet dus een bepaalde flexibiliteit om eventuele nieuwe beperkingen te integreren. Gelet op het belang en de impact van het conversieproject vraagt BRUGEL dan ook aan SIBELGA haar meerdere alternatieve, realistische conversiescenario's voor te stellen die uitsluitend rekening houden met de moeilijkheden die typisch zijn voor Brussel.

Figuur 10: Fasering van de conversie van de netten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

➤ De voorziene investeringen:

In haar investeringsplan voor de periode 2017-2021 heeft SIBELGA, voor haar distributienet, de investeringen al gepland om de conversie in 2020 te beginnen, zoals het plan van SYNERGRID voorziet. Het gaat meer bepaald om de investeringen verbonden met de toevoeging van een nieuwe voeding ter hoogte van de regionale grens Oudergem/Overijse (zie sectie 7.4). In het kader van dit project zou SIBELGA twee nieuwe ontspanningsstations moeten bouwen en MD-leidingen moeten plaatsen om deze nieuwe voeding aan te sluiten. Er wordt een begeleidingscomité opgericht dat bestaat uit de betrokken partijen (Fluxys, SIBELGA, het BIM, de gemeenten, Vivaqua en de koninklijke monumentencommissie) en dat moet toezien op de goede uitvoering van dit project. SIBELGA heeft de tracés voor de MD-leidingen en de locaties voor de ontspanningsstations al bepaald. Elke beheerder (SIBELGA en Fluxys) zou zijn werkzaamheden moeten beëindigen in

augustus 2017 onder voorbehoud van het verkrijgen van de noodzakelijke vergunningen (er werd een aanvraag beroep tot nietigverklaring en opschorting ingediend).

Rekening houdend met het belang van deze investeringen voor het welslagen van het conversieproject vestigt BRUGEL de aandacht van de betrokken overheden op het feit dat er dringend een snelle en adequate oplossing moet worden gevonden voor deze moeilijkheden. BRUGEL is bekommerd om de goede uitvoering van het conversieproject en zal de evolutie van deze problematiek volgen om de Regering te zijner tijd te waarschuwen voor de eventuele risico's in het gehele project.

Bijlage 3 van het investeringsplan beschrijft de principes voor de aanpassing en de wijzigingen die op het net moeten worden aangebracht.

Het gaat onder meer om:

- de herstructurering van het net in “blokken” waarin de netgebruikers op hetzelfde moment van L-naar H-gas kunnen overgaan (de blokken zullen *a priori* +/- 10.000 gebruikers groeperen). SIBELGA zal ook de plaatsing van kleppen, gewelfde bodems moeten plannen om deze blokken te creëren en zal ook de installatie van nieuwe netcabines en sluitingspunten moeten plannen om de continuïteit van de bevoorrading te garanderen tijdens de conversie;
- de regeling van de druk op het distributienet. Bij de overgang van L-gas naar H-gas moet de druk op het LD-net geregeld worden (de druk gaat hoofdzakelijk van 25 naar 21 mbar). De regeling moet worden uitgevoerd in de netcabines en hier en daar op het niveau van enkele individuele piekbegrenzers of regulatoren van de LD-gebruikers die zijn aangesloten op het MD-net;
- de versterking van het LD-net daar waar de creatie van “lage LD-punten”⁶ bij de overgang van 25 naar 21 mbar mogelijk is.

7.5.4 Aandachtspunten van SIBELGA in verband met het conversieproject:

In haar beschrijving van het conversieproject heeft SIBELGA een geheel van aanbevelingen en aandachtspunten geformuleerd voor de overheden en de regulator met het oog op het goede verloop van dit project. Hieronder vermelden we de belangrijkste punten die worden genoemd in het ontwerp van investeringsplan van SIBELGA.

➤ Gevolgen van de vertraging in de “piloot” conversie van Hoboken:

Ten opzichte van de algemene conversieplanning die was vermeld in het investeringsplan 2016-2020, is de “piloot” conversie van Hoboken uitgesteld van 2017 naar 2018. Deze gemeente in de provincie Antwerpen, waarvan de 38.000 klanten met gas worden bevoorrad via het net van INFRAX, zal de eerste representatieve piloot zijn van wat de conversie van de netten in Antwerpen en in Brussel zou kunnen zijn (de eerste fase zal in Brussel worden uitgevoerd in 2020 en heeft betrekking op 51 000 klanten).

Het uitstel van de conversie van de gemeente Hoboken is dus slecht nieuws voor Brussel want ze had een belangrijke ervaring kunnen zijn. Inderdaad, de termijn tussen deze “piloot” conversie en de conversie in Brussel gaat van twee naar een jaar. In haar investeringsplan acht SIBELGA een termijn

⁶ Te lage druk

van twee jaar noodzakelijk om de eventuele controles of aanpassingen van de binneninstallaties van de klanten tot een goed einde te brengen.

Als de bevoegde overheden beslissen om een systematische controle uit te voeren van de installaties van de klanten, moet die operatie, volgens SIBELGA, beginnen vóór de eerste resultaten van de “piloot” conversie beschikbaar zijn. Om het conversieproject in optimale en veilige omstandigheden te kunnen uitvoeren, denkt BRUGEL dat SIBELGA alle noodzakelijke voorbereidende maatregelen moet nemen, met name door een alternatief te voorzien voor dit ontbreken van ervaringen. Een dergelijke maatregel zou het uitvoeren van een studie op het terrein kunnen zijn om een idee te geven van de specifieke Brusselse context. De modaliteiten voor de uitvoering van deze studie zouden aan BRUGEL en de Regering moeten worden meegedeeld.

- **Aanbevelingen voor de goede uitvoering van het conversieproject:**

Hieronder vermelden we de belangrijkste aanbevelingen van SIBELGA voor de uit te voeren acties voor de aanvang van het conversieproject in Brussel.

- **Een wettelijk kader en de definitie van de rollen en verantwoordelijkheden van de spelers:** SIBELGA bevestigt dat voor de voorgestelde planning van het conversieproject zonder juridische of financiële verbintenis een principeakkoord werd opgesteld binnen SYNERGRID. SIBELGA stelt voor om een einde te maken aan de onzekerheden rond het wettelijk en financieel kader van dit project. BRUGEL steunt dit advies en dringt aan op de noodzaak om een dwingend wettelijk kader goed te keuren dat duidelijk de rollen en verantwoordelijkheden bepaalt van elke speler die bij het conversieproject betrokken is.

Bovendien zal BRUGEL, in het kader van haar algemene adviesopdracht, de Regering verduidelijking verschaffen, met name via vergelijkende, juridische en technische studies in verband met deze problematiek.

De klanten goed informeren om het conversieproject veilig uit te voeren: volgens SIBELGA is deze rol om de klanten te informeren de verantwoordelijkheid van de communicatiecommissie van SYNERGRID. Rekening houdend met het feit dat deze commissie vrijwel geen acties heeft ondernomen voor de klanten en het belang van de communicatie naar de klant in het kader van de conversie, vraagt BRUGEL aan SIBELGA om, als belangrijke speler in het conversieproject, het communicatieplan voor te stellen dat ze wil opstellen om de klanten over de conversie te informeren. Dat communicatieplan kan meer bepaald gebaseerd zijn op de ervaringen, zowel in Duitsland als in Frankrijk, als op het niveau van het pilootproject van Houthalen waar de netbeheerder een centrale rol heeft gespeeld in de communicatie naar de klant.

- **De klanten voldoende tijd geven om hun installaties aan te passen:** gezien de historiek van de gasdistributie in Brussel, verwacht SIBELGA een hoger incompatibiliteitspercentage van de installaties van de klanten. SIBELGA vindt het bijgevolg belangrijk om de klanten voldoende tijd te geven om hun installaties in regel te stellen. Onafhankelijk van de beslissingen die zullen worden genomen over de rol en de verantwoordelijkheden van elke partij (inclusief voor de klanten), vestigt BRUGEL de aandacht van de bevoegde overheden op de noodzaak om deze conversie-operatie vooraf goed te omkaderen, met name om de klanten te begeleiden bij de aanpassing van hun installaties. Dit punt is des te belangrijker omdat Brussel heel binnenkort de conversie moet uitvoeren. De klanten onvoldoende en niet tijdig begeleiden kan het conversieproject blokkeren.

- **Delen van de verantwoordelijkheid voor het conversieproject:** SIBELGA herinnert eraan dat de DNB's niet de enige spelers zijn in het conversieproject en niet verantwoordelijk zijn voor de binneninstallaties van de klanten. Ze kunnen dus niet alleen de verantwoordelijkheid nemen voor het volledige project. Om te garanderen dat de voorgestelde planning wordt nageleefd, lanceert BRUGEL een oproep voor een dringende implementatie van een geïntegreerde visie op het beheer van de conversie. Die visie moet meer bepaald worden geïmplementeerd in de vorm van proactieve maatregelen naar de klanten toe en de mobilisatie van de resources voor de activiteiten controle en aanpassing van de installaties van deze klanten als de professionals uit de sector dit noodzakelijk achten.

In dit opzicht stelt BRUGEL vast, via de studies die werden uitgevoerd, dat deze geïntegreerde visie in de meeste gevallen wordt overkoepeld door de netbeheerder.

- **Het risico beperken tot een niveau dat aanvaardbaar is voor de overheden en voor BRUGEL.** SIBELGA is van mening dat er meerdere opties kunnen worden overwogen na bespreking met alle partijen en noemt de mogelijkheid om de bevoorrading van de binneninstallaties van de klanten die geen attest van voldoende conformiteit kunnen voorleggen af te sluiten.

BRUGEL is van mening dat men, op basis van studies op het terrein, over relevante elementen voor de Brusselse context moet beschikken vooraleer voor een scenario van beheer van de binneninstallaties van de klanten te opteren.

Bovendien is BRUGEL, rekening houdend met haar opdrachten en haar rol in de energiemarkt, noch juridisch bevoegd, noch technisch gekwalificeerd om het aanvaardbaar risiconiveau in het kader van dit project te bepalen.

8 Investeringsplan 2017 – 2021

SIBELGA heeft een investeringsplan opgesteld voor een periode van vijf jaar (2017-2021), met meer details betreffende de gebudgetteerde hoeveelheden voor het jaar 2017. Deze planning is opgenomen in Bijlage I.

De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de vorige planning (investeringsplan 2016-2020) worden hieronder besproken.

8.1 Ontvangst- en ontspanningsstations

Zoals reeds vermeld, is de bouw van een nieuw ontvangststation, in samenwerking met FLUXYS, om de bevoorrading van het GOS Brussel te verzekeren en van de ontspanningsstations en de leidingen om dit geheel te verbinden, voorzien in het huidige investeringsplan. De werken voor de ontspanningsstations en de verbindingsleidingen werden uitgesteld tot 2017 (vertraging van een jaar).

De systematische vervanging van de meters van de ontvangststations van 15 jaar oud is eveneens gepland. Het gaat om 6 meeteenheden over de gehele periode gedekt door het investeringsplan 2017-2021, dat is 2 meter minder dan in de vorige planning. Op aanvraag van FLUXYS heeft SIBELGA de werken vervroegd en deze meters geplaatst in 2016.

SIBELGA heeft overigens een actieplan opgesteld voor de beveiliging van de gebouwen en de sites waar zich installaties bevinden die als kritisch worden beschouwd. In 2016 zal SIBELGA ook een opdracht gunnen voor het uitvoeren van een analyse van de betrokken sites. In het kader hiervan werden voorlopige geraamde budgetten gereserveerd om de werken uit te voeren. Er zullen investeringen worden uitgevoerd in 3 stations in 2017 en per jaar zullen 1 tot 2 sites worden beveiligd tussen 2018 en 2021.

8.2 Middendruknet

SIBELGA voorziet nog steeds de aanleg van 1.7 km MD-leidingen per jaar, tot in 2021, in het kader van de werkzaamheden voor versterkingen, uitbreiding om aan nieuwe aanvragen te kunnen voldoen en voor de verplaatsing van installaties op verzoek van derden.

Door het uitstel van de werken voor het nieuwe ontvangstation (zie sectie 7.4) zal een groot deel (9,3km) van de MD-leidingen voor dit project echter in 2017 worden geplaatst (oorspronkelijk gepland voor 2016). Zo zullen er iets meer dan 11 km MD-leidingen worden geplaatst in 2017.

Er zal een extra kathodische beschermingspost (KB) worden geïnstalleerd ten opzichte van het programma dat wordt voorgesteld in het investeringsplan 2016-2020.

8.3 Lagedruknet

Er wordt geen enkele wijziging in verband met de investeringen op het LD-net vastgesteld ten opzichte van het vorige investeringsplan.

8.4 Net- en klantencabines

Er wordt geen enkele wijziging in verband met de investeringen voor de klantcabines en netten vastgesteld ten opzichte van het vorige investeringsplan.

We merken op dat het renovatiebeleid voor de cabines van SIBELGA voortaan rekening houdt met het criterium compatibiliteit van de cabines met een druk van 21 mbar en dit in het kader van de voorbereiding van het project voor de gasconversie.

8.5 LD-aansluitingen

In overeenstemming met het investeringsplan voor de periode 2016-2020 handhaaft SIBELGA een stabiel aantal van 640 plaatsingen, versterkingen of verplaatsingen van LD-aansluitingen op aanvraag van klanten. Dit geldt ook voor de transfer van aftakkingen, waarvoor een aantal van 50 transfers per jaar wordt behouden.

Inzake de vervanging van verouderde aftakkingen of aftakkingen met lekken heeft SIBELGA de geplande aantallen verminderd vanaf 2018. Deze aftakkingen zullen worden vervangen wanneer ze door SIBELGA zullen worden geïdentificeerd tijdens werken of steekproeven, maar ook op initiatief van de netbeheerder als het gaat om aftakkingen in lood⁷. SIBELGA voorziet 1.400 vervangingen in 2018 en 1.200 vanaf 2019 terwijl het vorige investeringsplan de vervanging van 2.050 aftakkingen voorzag in 2018 en 1.850 voor de jaren 2019 en 2020.

⁷ SIBELGA stelt zich tot doel alle aftakkingen in lood te verwijderen tegen 2018.

SIBELGA verklaart deze daling door de vermindering van het aantal vervangingen van meters om metrologische redenen waarmee deze werken verbonden zijn (zie sectie 8.6).

De aantallen te saneren of te verwijderen stijgleidingen werden ook neerwaarts bijgesteld. SIBELGA voorziet nu inderdaad 145 werken van dit type per jaar, terwijl het vorige investeringsplan er jaarlijks 200 voorzag. Deze daling is het gevolg van de lage responsgraad van de eigenaars inzake de uitvoering van deze werken in de voorbije jaren en dit ondanks het feit dat er een premie werd ingevoerd.

8.6 Meters

SIBELGA handhaaft een ritme van vervangingen van 4.152 van het aantal werken voor plaatsingen, verplaatsingen, versterkingen en verplaatsingen op aanvraag van klanten.

SIBELGA deelt mee dat de vervanging van meters in het kader van het "REMI"-programma, dat in 2015 beëindigd had moeten zijn, uiteindelijk zal beëindigd worden op het einde van 2016. Ter herinnering, het doel van dit project is bepaalde bestaande maandelijks gelezen MMR-meters (Manuel Meter Reading) te vervangen door meters met teleopneming. Hoewel dit project in de eerste plaats wordt uitgevoerd vanwege de aanzienlijke vermindering van de operationele kosten (maandelijkse manuele meteropname ...), is het voor SIBELGA ook een gelegenheid om ervaring te verwerven inzake de technische aspecten van de teleopneming, maar ook inzake de installatie- en onderhoudsprocessen, alsook inzake de verwerking van de opgenomen gegevens, in het vooruitzicht van een latere eventuele ontwikkeling van de Smart Metering.

Zoals reeds vermeld, mag het project REMI niet worden verward met de 500 intelligente meters die zullen worden geïnstalleerd in 2018 in het kader van het pilootproject Smart Metering (project dat ook de installatie van 5000 intelligente elektriciteitsmeters voorziet).

We stellen een daling vast van het aantal vervangingen van defecte meters of in verband met de saneringswerken (renovatie van de stijgleidingen bijvoorbeeld). Het aantal vervangingen van meters om die redenen is gedaald van 3.647 tot 3.472 (behalve in 2018 waarin 500 meters zullen worden vervangen door intelligente meters).

9 Budget en tariefcoherentie

Het geheel van de kosten (investeringen en exploitatie) van de distributienetbeheerder is onderworpen aan de controle van BRUGEL. Bij de goedkeuring van het tariefvoorstel voor de periode 2015-2019, heeft BRUGEL een globale budgettaire enveloppe goedgekeurd die de tarieven moet dekken. De controle van de goede beheersing van de kosten gebeurt ex post door BRUGEL.

Sinds 2015 werd met de distributienetbeheerder overeengekomen dat SIBELGA een regelmatige opvolging zal geven over de vordering van bepaalde projecten. Het gaat zowel om de projecten die in de investeringsplannen zijn vermeld als om de projecten van andere aard (bijvoorbeeld IT). De bedragen voor de uitvoering van het investeringsplan 2015 en het globale budget van 2017 zijn opgenomen in tabel 5.

Het globale budget voor het investeringsprogramma gas bedraagt € 32.590.624⁸ voor 2017.

	Realiteit 2015		Investeringsplan 2017-2021 Jaar 2017	
Distributie Gas	waarvan vervanging	waarvan uitbreiding	waarvan vervanging	waarvan uitbreiding
MD-installaties	5 349 753	3 359 195	2 345 586	19 719 170
Ontvangststations - Terreinen	0	0	0	0
Ontvangststations - Gebouwen	261 474	0	18 856	745 113
Ontvangststations - Uitrustingen	293 864	13 021	0	1 251 822
Meters ontvangststations	14 855	0	46 097	0
MD-leidingen	4 022 014	1 623 949	1 451 174	16 775 015
MD-leidingen	126 457	262 218	23 527	287 507
Ontspanningscabines LD - Terreinen	0	0	0	0
Ontspanningscabines LD - Gebouwen	183 515	100 391	220 568	36 120
Ontspanningscabines LD - Uitrustingen	320 844	134 247	484 014	152 851
Klantcabines	71 152	253 003	36 174	278 384
Meters met telemeting	55 578	972 366	65 176	192 358
Industriële gebouwen	0	0	0	0
LD-installaties	7 858 791	3 039 518	7 459 956	2 489 761
LD-leidingen	580 594	1 047 894	202 764	750 226
LD-leidingen	4 449 499	883 024	4 160 634	835 250
Meettoestellen	2 828 698	1 108 599	3 096 558	904 284
Beheer van het net	16 195	33 616	214 863	361 289
Bediening en signalisatie	22 921	15 221	113 283	239 420
Beveiliging	0	0	0	121 868
Dispatching	2 472	9 198	0	0
IT Dispatching	-9 198	9 198	101 579	0
Totaal	13 224 739	6 432 329	10 020 404	22 570 220
	19 657 068		32 590 624	

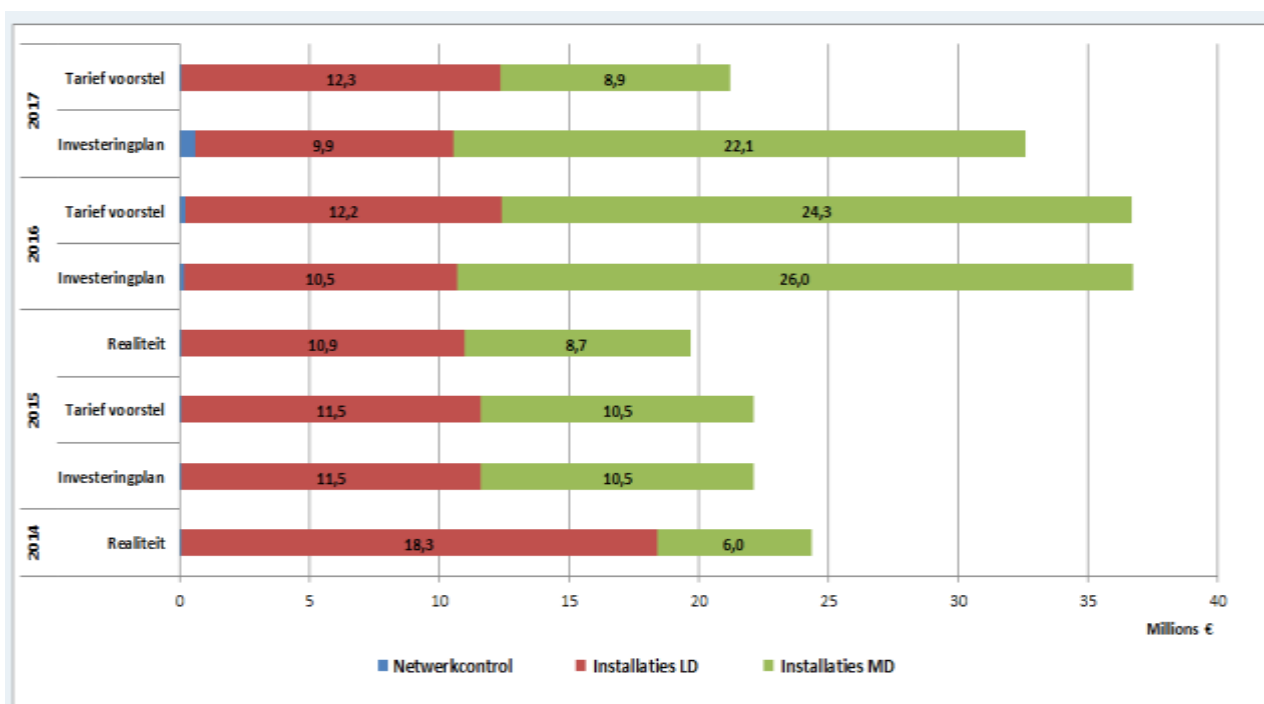
Tabel 5: Budget van het investeringsplan

BRUGEL heeft het tariefvoorstel 2015-2019 vergeleken met de gebudgetteerde bedragen voor 2017 in het investeringsplan 2017-2021.

Het budget dat in het investeringsplan wordt voorgesteld, is hoger dan het budget van het tariefvoorstel. Die stijging is voornamelijk het gevolg van:

⁸ Dit bedrag stemt overeen met het bedrag dat uitsluitend is voorzien voor de investeringen. Het omvat niet de zogenaamde gemengde investeringen buiten de netten (administratieve gebouwen, meubilair, IT-uitrusting, werktuigen en machines, rollend materieel, ...).

- een aanzienlijk hoger budget voor de MD-leidingen (€ +12,8M);
- het uitstel van de bouw van twee ontspanningsstations (€ +0,74 M);
- een daling van de post uitrusting van de ontvangstations (€ -0,63 M);
- de stijging van het budget verbonden met de plaatsing van meters met telemeting (€ +0,2 M)
- een daling van het niveau van de post LD-leidingen (€ -0,15 M)
- een daling van het niveau van de post LD-aftakkingen (€ -1,1 M)
- een daling van het niveau van de post meetapparaten (€ -1,1 M)
- een stijging van het globale budget dat werd toegekend aan het beheer van de netten (€ +0,5 M)

Figuur 11 - Evolutie en vergelijking van het budget

De investeringen voor het jaar 2017, die gedetailleerd worden beschreven in dit investeringsplan, zijn dus hoger dan het tariefvoorstel 2015-2019. Het is echter niet abnormaal dat er verschillen zijn voor het derde jaar van de regulatoire periode. Inderdaad, de hoeveelheden die als referentie werden genomen in het tariefvoorstel 2015-2019 waren gebaseerd op het investeringsplan 2015-2019. Hoe dichter het einde van de regulatoire periode nadert, des te groter de verschillen kunnen zijn tussen de meerjarige investeringsplannen en het tariefvoorstel dat werd opgesteld in 2014. Die verschillen kunnen worden gerechtvaardigd door verschillende redenen, waaronder met name:

- vertragingen of vorderingen in de uitvoering van bepaalde werken;
- de coördinatie met andere concessiehouders;
- de evolutie van de te gebruiken technologieën en middelen.

We stellen hetzelfde vast aan de hand van de vergelijkende analyse van de hoeveelheden die als basis

hebben gediend voor het opstellen van de tariefmethodologie en de hoeveelheden voorzien voor 2017 in het investeringsplan 2017-2021.

Betreffende de L/H-conversie van de netten vermeld in punt 7.5, is BRUGEL van mening dat momenteel zowel het wettelijk kader als de verschillende operationele en organisatorische verantwoordelijkheden van de spelers onvoldoende zijn uitgewerkt om BRUGEL in staat te stellen te bepalen welke invloed ze zal hebben op de tarieven. Aangezien bepaalde aspecten verbonden met deze conversie een rol zullen spelen in de loop van deze tariefperiode 2015-2019, vestigt Brugel de aandacht op de noodzaak om zo snel mogelijk over meer zichtbaarheid te beschikken over dit dossier.

Ter herinnering en in overeenstemming met de tariefmethodologieën zal BRUGEL nadenken over de invoering van een incentive regulation in de loop van de regulatoire periode 2015-2019. In overleg met de distributienetbeheerder zal BRUGEL geleidelijk indicatoren ontwikkelen, meer bepaald op basis van de analyse en de opvolging van de investeringsplannen en het verslag over de kwaliteit.

In het kader van de tariefbesprekingen verbonden met de ex post controle 2015 heeft SIBELGA voorgesteld de presentatie van hoofdstuk 3 “Balans van het jaar N-1” aan te passen om een zicht te hebben op de verschillende types investeringen (eigen, mandatory en onvermijdelijk). Er zal een voorstel worden opgesteld voor de reporting van de investeringen 2016 in het investeringsplan 2018-2022.

10 Conclusies

De belangrijkste aandachtspunten van dit advies zijn de volgende:

1. Om BRUGEL toe te laten haar opdracht optimaal te vervullen, wordt aan de bevoegde overheden gevraagd de huidige wetgeving aan te passen opdat het investeringsplan in de toekomst vroeger dan de huidige datum (15 september van elk jaar) zou worden doorgegeven. De datum van 31 maart lijkt redelijk en geldt ook voor de andere DNB's van het land. Inderdaad, de strategische projecten die worden ingediend via het investeringsplan en de nieuwe tariefbevoegdheden van de regulator hebben tot gevolg dat de termijnen die aan BRUGEL worden opgelegd om haar advies aan de Regering over te maken niet meer overeenstemmen met de uit te voeren analysewerkzaamheden.
2. Zoals blijkt uit het diagram met de evolutie van de belasting van de ontvangststations (zie sectie 7.2), kan er in geval van een strenge winter een risico van verzadiging van bepaalde injectiestations bestaan. Dat geldt voornamelijk voor het Zuiden van Brussel, waarvan de bevoorrading wordt verzekerd door het GOS Brussel. De projecten voor de splitsing van de netten, maar vooral de ingebruikname van het nieuwe injectiestation in Overijse, zullen toelaten om de bevoorradingzekerheid van het GOS Brussel en ook van het GOS Kaai te garanderen. BRUGEL vraagt SIBELGA om haar de alternatieve maatregelen mee te delen die moeten worden genomen in geval van zeer strenge winters en in afwezigheid (of vertraging) van de uitvoering van de genoemde projecten.
3. Zoals vermeld in sectie 7.3 van dit advies, is het einde van het project voor de splitsing van de netten behouden voor 2015. SIBELGA heeft de noodzakelijke werken uitgevoerd en de timing

van deze splitsing is in grote mate afhankelijk van FLUXYS en EANDIS (er moeten nieuwe injectiestations in gebruik worden genomen in Zaventem en Tervuren vóór de splitsing). Gezien de belangrijkheid van dit project, meer bepaald voor het beheersen van de investeringen van SIBELGA op het net voor de specifieke behoeften van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wordt aan SIBELGA gevraagd om BRUGEL te blijven informeren over de evolutie van dit dossier. Van haar kant zal BRUGEL contact blijven houden met de VREG om de essentiële investeringen voor de splitsing op te volgen.

4. Zoals aangegeven in sectie 7.4 van dit advies, is het nieuwe injectiepunt dat door SIBELGA en FLUXYS wordt aanbevolen primordiaal voor de aardgasbevoorrading van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, meer bepaald voor zijn rol ten opzichte van het risico van verzadiging van de injectiestations en de absorptie van de evolutie van het verbruik, maar ook in het project voor de conversie van de netten.
BRUGEL nodigt de bevoegde overheden dan ook uit om bijzondere aandacht te besteden aan dit project, met name aan de parameters die de uitvoeringstermijnen van het project kunnen beïnvloeden, zoals de toekenning van toelatingen, bouwvergunningen, exploitatievergunningen.
5. Het investeringsprogramma voor 2017 werd vergeleken met het investeringsbudget dat is opgenomen in het tariefvoorstel 2015-2019. Het voor 2017 voorgestelde investeringsplan is hoger dan het budget 2017 van het tariefvoorstel. Dit verschil is echter voornamelijk het gevolg van een verschuiving in de tijd van bepaalde projecten.
6. Zoals vermeld in sectie 7.5 van dit advies, wordt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitsluitend bevoorraadt met L-gas dat afkomstig is van Nederland. De stopzetting van de export van dit gas drijft België, vooral het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naar de onvermijdelijke conversie van de netten, om van L-gas naar H-gas over te gaan. Bovendien is het niet volledig uitgesloten dat redenen die geen verband houden met de Belgische situatie de stopzetting van de export van arm gas uit Nederland versnellen (zoals de gerechtelijke beslissingen na de aardbevingen in de Nederlandse regio's waar arm gas wordt gewonnen).

Op basis van, enerzijds de elementen meegedeeld door SIBELGA, dat over de technisch bevoegdheid en middelen beschikt om met name de regelmaat, de betrouwbaarheid en de veiligheid van de gasbevoorrading te verzekeren, en, anderzijds, de informatie die werd verkregen tijdens de verschillende besprekingen waaraan BRUGEL heeft deelgenomen en/of meegewerkt, vestigt BRUGEL de aandacht van de Regering op de volgende elementen:

- BRUGEL herinnert de bevoegde overheden aan **het belang en de dringendheid** van het uitwerken van een geïntegreerde visie voor het conversieproject. Inderdaad, er moeten vooraf cruciale thema's met betrekking tot deze de conversie worden verduidelijkt (meer bepaald door een wettelijk kader te scheppen voor de conversie, door een operationele methodologie te ontwikkelen voor de te plannen acties voor de binneninstallaties van de klanten, door de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende betrokken spelers te omkaderen en door een visie te geven op de financieringsmodaliteiten, met name om op de tariefimpact te anticiperen).
- de materiële beschikbare tijd vóór de conversie, volgens de planning die is opgenomen in dit investeringsplan 2017-2021, lijkt erop te wijzen dat de termijn om alle vereiste elementen voor de conversie van de netten goed te keuren en te implementeren, zeer beperkt is. Als de bovenvermelde elementen, niet-uitputtend beschreven in sectie 7.5 van dit advies, niet

correct en tijdig worden behandeld, kan er minstens een negatieve en niet te verwaarlozen impact ontstaan op de goede werking van de regionale aardgasmarkt.

In elk geval zou SIBELGA, in haar rol voor de verzekering van de regelmaat, de betrouwbaarheid en de veiligheid van de gasbevoorrading, alternatieve scenario's moeten opstellen die anticiperen op een exogene factor die de indicatieve planning zwaar onder druk zou zetten. Dit wordt onvoldoende behandeld in de huidige versie van het investeringsplan.

- Tot slot herinnert BRUGEL eraan dat, rekening houdend met haar opdrachten en haar rol in de energiemarkt, ze noch juridisch bevoegd, noch technisch gekwalificeerd is om het aanvaardbaar risiconiveau in het kader van dit project te bepalen.

Rekening houdend met deze aandachtspunten, stelt BRUGEL de Regering voor het ontwerp van investeringsplan gas voorgesteld door SIBELGA voor de periode 2017-2021 goed te keuren en zo snel mogelijk een geïntegreerde visie voor het conversieproject op te stellen. .

* *

*